

תרגיל 3

שאלה 1: הוכח שת"ח הבאות הן נורמליות ע"י כך שתראה שהן גרעין של איזשהו הומומורפיזם:

(א) $\{e_G\} \times G \leq G \times G$ (רמז: התבונן בהטלה $(x, y) \mapsto x$).

(ב) $n\mathbb{Z} \leq \mathbb{Z}$ (רמז: $a \mapsto a \pmod{n}$).

שאלה 2: הוכיחו $Z(G) \trianglelefteq G$ (עדיף לא בעזרת גרעין של הומומורפיזם).

שאלה 3: הוכח שאם $H, K \trianglelefteq G$ אזי $H \cap K \trianglelefteq G$ וגם $HK \trianglelefteq G$.

שאלה 4: התבונן בת"ח $H = \langle (12)(34) \rangle \leq V_4 \leq S_4$, הוכח ש $V_4 \trianglelefteq S_4$, $H \trianglelefteq V_4$ אבל H היא לא תח"נ של S_4 . (כלומר שלהיות ת"חנ זו לא תכונה נורשת).

תזכורת: $V_4 = \{id, (12)(34), (13)(24), (23)(14)\}$ חבורת קליין.

שאלה 5:

הוכח שאם $N \trianglelefteq G$ ו- $K \leq G$ אזי $K \cap N \trianglelefteq K$.

שאלה 6: תראו את הקוסטים השמאליים של ת"ח הבאות וקבעו מהו האינדקס שלהם:

(א) $6\mathbb{Z} \leq \mathbb{Z}$

(ב) $\langle 9 \rangle \leq U_{10}$

(ג) $\{0\} \times \mathbb{Z}_3 \leq \mathbb{Z}_3 \times \mathbb{Z}_3$

שאלה 7: תהא G חבורה ו $H \trianglelefteq G$ תת חבורה נורמלית. הוכח/הפרך

(א) אם G ציקלית גם G/H ציקלית.

(ב) אם G/H ציקלית גם G ציקלית.

שאלה 8:

נתון: $H_2 \trianglelefteq G_2$ וגם $H_1 \trianglelefteq G_1$. הוכח:

(א) $(H_1 \times H_2) \trianglelefteq (G_1 \times G_2)$

(ב) $(G_1 \times G_2)/(H_1 \times H_2) \cong (G_1/H_1) \times (G_2/H_2)$

שאלה 9:

תהא G חבורה ו $N, K \trianglelefteq G$ שתי תתי חבורה נורמליות המקיימות $N \cap K = \{e\}$. הוכיחו כי

$$\forall x \in N, y \in K : xy = yx$$

[הדרכה: התבוננו ב $x^{-1}y^{-1}xy$]

שאלה 10: תהא G חבורה ו $N \trianglelefteq G$ תת חבורה נורמלית המקיימת $|G/N| = p$ כאשר p מספר ראשוני.

(א) הוכיחו לכל $g \in G - N$ מתקיים כי g, g^2, \dots, g^p נציגים של מחלקות שונות ב G/N (ולכן $G/N = \{g^i N : 1 \leq i \leq p\}$)

(ב) הוכיחו כי אם בנוסף $N \subseteq Z(G)$ (כלומר N מוכלת במרכז של G) אזי G חבורה חילופית (או מילים אחרות $Z(G) = G$).

שאלה 11: תהא G חבורה חילופית. נגדיר $D = \{(g, g) : g \in G\} \subseteq G \times G$. הוכיחו כי זהו תת חבורה נומאלית של $G \times G$ והראו כי

$$G \times G / D \cong G$$

שאלה 12: הוכח כי אם G אבלית, אזי כל מנה שלה היא גם אבלית. דהיינו: לכל $H \trianglelefteq G$ חבורת המנה G/H היא אבלית.

שאלה 13: (א) מהו הסדר של 3 בחבורה $\mathbb{Z}/5\mathbb{Z}$? מהו הסדר של $3 + 5\mathbb{Z}$ בחבורה $\mathbb{Z}/5\mathbb{Z}$?
 (ב) מהו הסדר של 9 בחבורה U_{14} ? מהו הסדר של $9H$ בחבורה U_{14}/H כאשר $H = \langle 13 \rangle$

(ג) ובאופן כללי הוכח: תהי חבורה G , H תח"נ ו $g \in G$, הסדר של gH ב G/H שווה למס' הטבעי המינימלי n כך ש $g^n \in H$.

שאלה 14: מצאו את 2 הספרות האחרונות של $8073767^{1999} + 2011$. תזכורת לפונקצית אוילר:
 $\varphi(n) = n \prod_{p|n} (1 - \frac{1}{p})$ כאשר המכפלה היא על הגורמים הראשוניים של n .

שאלה 15: ראינו מסקנה ממשפט לגרנג: סדר של איבר מחלק את גודל החבורה. הראה שהכיוון ההפוך אינו נכון: מצא חבורה מסדר n ומספר k כך ש $k|n$ אבל אין בחבורה איבר מסדר k . (רמז: חבורות לא צקליות).

שאלה 16: נגדיר $G = \{z \in \mathbb{C} : |z| = 1\}$. מעגל היחידה עם פעולת כפל. הוכיחו כי

$$\mathbb{R}/\mathbb{Z} \cong G \quad (\text{א}) \quad [e^{2\pi xi}] \text{ השתמשו בפונקציה}$$

(ב) נגדיר $H \leq G$ להיות כל שורשי היחידה מסדר כלשהו. כלומר

$$H = \bigcup_{n \in \mathbb{N}} U_n$$

כאשר $U_n = \{z \in G : z^n = 1\}$ הם שורשי היחידה מסדר n . בעזרת סעיף קודם, הראו כי H איזומורפית ל \mathbb{Q}/\mathbb{Z}

נכון חברים, זה אכן הרבה שאלות, אך ישנם גם הרבה הגדרות ומושגים ואנו רוצים לתרגל את כולם.

מי שמרגיש שהבין נושא מסויים יכול לפתור לא את כל התרגילים בנושא. ישנם הרבה תרגילים כדי שתוכלו להשתפשף היטב בכל הנושאים ברמות שונות.

